

BOZP

- Upravuje Zákonník práce č. **124/2006** v znení nehorších predpisov.
- Cieľom BOZP je primárne zabezpečiť bezpečnosť, zdravie, pracovnú schopnosť zamestnancov a sekundárne tiež eliminovať zamestnávateľove potenciálne škody,

Zamestnávateľ je povinný:

- Zaistiť BOZP zamestnancom pri práci s ohľadom na riziko
- Zabezpečiť svojmu zamestnancovi pri jeho nástupe do zamestnania školenie (poučenie) o pravidlách BOZP na pracovisku. O takomto poučení, resp. školení je potrebné spísať záznam.
- Uchovávať dokumentáciu súvisiacu s BOZP 5 rokov
- Rekondičné pobyty pri rizikových prácach

Každý zo zamestnancov/ žiakov je povinný:

- Oboznámiť sa so zásadami bezpečného správania na pracovisku
- Používať pri práci ochranný odev podľa predpisu
- Zúčastňovať sa školení o BOZP
- Oznamovať nadriadenému nedostatky a prekážky, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť zamestnancov
- Hlásiť každý úraz, i malé poranenie
- Dodržiavať interné predpisy a pokyny zamestnávateľa týkajúce sa BOZP, o ktorých bol pri nástupe do zamestnania/ na prax na pracovisku poučený.

POŽIADAVKY NA OCHRANU ZDRAVIA NA PRACOVISKU

- **Teplota vzduchu** – optimálna je 20 – 21 °C vo vnútri miestnosti (zabezpečíme priaznivosť vzduchu klimatizáciou, 30°C = nepriaznivý vplyv – pocit dusenia, prílišné potenie, zvýšená nehodovosť, - 10°C = znížená výkonnosť – pohyblivosť končatín, podchladenie).
- **Osvetlenie** – má vplyv na znižovanie pracovnej úrazovosti. Pracovné prostredie má byť riadne osvetlené.
- **Hluk** – hladina zvuku nesmie presahovať 80 db.
- **Pracovné priestory** – musia byť prispôsobené na vykonávanie pracovnej činnosti, majú byť prehľadné bezpečné, hygienicky bezchybné, pohodlné a esteticky príjemné.

- Na viditeľnom mieste musí byť umiestnená lekárnička.
- **Farba** – na pracovisku OV je nevyhnutná svetlá farba stien, stropu, nakoľko svetlo v priestore čiastočne pochádza od svetla odrazeného od stien.
- **Steny, stropy, podlahy** – na týchto plochách má byť umožnené ľahké čistenie. Materiál by mal byť protišmykový.
- **Zariadenie, pomôcky a inventár** – stroje, spotrebiče, pomôcky a inventár používame v zásade nepoškodené. Vzniknuté poruchy hlásime nadriadenému, v žiadnom prípade sa nepokúšame o opravu osobne.
- Mokrými a vlhkými rukami nemanipulujeme s vypínačmi, zásuvkami a elektrickými spotrebičmi!
- S horúcim inventárom, akým sú napríklad hrnce alebo taniere s horúcim jedlom zaobchádzame mimoriadne opatrne!

PRACOVNÝ ÚRAZ

Príčiny úrazov:

- Chýbajúce pracovné pomôcky a oblečenie
- Chýbajúce alebo nevhodné osobné prostriedky
- Nepriaznivý stav alebo chybné usporiadanie pracoviska
- Chyby v osvetlení a viditeľnosti
- Nesprávna organizácia práce
- Nedostatok potrebnej kvalifikácie
- Nepoužívanie bezpečnostných postupov a príkazov
- Nepoužívanie predpísaných ochranných pomôcok
- Nezistené príčiny úrazu

Delenie úrazov:

1. **Hromadný** - poranené sú najmenej 3 osoby, z toho minimálne 1 osoba ťažko zranená
2. **Ťažký** – kde bola osoba ťažko poranená, s následkami
3. **Smrteľný** – ťažký pracovný úraz, končiaci smrťou
4. **Ľahký** – každý pracovný úraz, aj malé poranenie

- Porezanie:** menšie rany opláchnuť pod tečúcou vodou, vydezinfikovať a dať náplast, na väčšie rany použiť obväz a vyhľadať lekársku pomoc. Ak je v rane cudzie teleso, tak ho nevyberať, len opláchnuť pod tečúcou vodou, poranenú časť zdvihnúť vyššie, prikryť gázou, cudzí predmet treba obísť
- Zlomenina ruky a prstov:** treba odstrániť prstene a náramky, na zmenšenie opuchu zdvihnúť poranenú ruku, dať ruku do závesu z trojhrannej šatky
- Popáleniny:** počas 10-20 minút ochladzovať popálené miesto pod tečúcou studenou vodou, popálené miesto potom priryť nepriľnavým obväzom, čistou tkaninou
- Dusenie:** pri miernej nepriechodnosti dýchacích ciest ho treba vyzvať ku kašľu, predkloniť ho a pridržovať hrudník a hranou jednej ruky udrieť 5- krát medzi lopatky. Pri ťažkej nepriechodnosti dýchacích ciest vykonať Heimlichov manéver
- Úraz elektrickým prúdom:** vyslobodiť postihnutého, skontrolovať vitálne funkcie, oživovanie, privolať lekára

Zakázané práce pre mladistvých

Limit pre mladistvé osoby pri prenášaní ťažkých bremien vo veku od 15 do 18 rokov:

VEK	CHLAPCI	DIEVČATÁ
17-18 rokov	20 kg	15 kg
16-18 rokov	15 kg	10 kg

PROTIPOŽIARNA OCHRANA NA PRACOVISKU

- Dodržiavať stanovené predpisy
- Zúčastňujú sa školení o OPP
- V prípade vzniku požiaru sú povinní na výzvu veliteľa zásahu zúčastňovať sa zdolávania požiaru
- Žiaci sú povinní bezodkladne oznamovať poverenej osobe nedostatky na pracovisku, ktoré by mohli viesť k vzniku požiaru
- Žiaci nesmú poškodzovať vecné prostriedky OPP
- Žiaci a zamestnanci sú povinní dodržiavať značky a pokyny umiestnené na pracovisku (zákaz fajčenia, a pod.)
- Po skončení prác na pracovisku vypnúť všetky el. spotrebiče zo siete a zatvoriť požiarne dvere.
- V prípade zistenia požiaru je žiak povinný hlásiť takúto udalosť MOV alebo inej oprávnenej osobe a hlasne ústne volá: „HORÍ“

DRUHY HASIACICH PRÍSTROJOV

- **Práškové hasiace prístroje** sú takmer univerzálnymi spomaľovačmi horenia.
  - **Vodné hasiace prístroje** keď horí papier, drevo, plasty, odpadky alebo tkaniny. Často sú tieto požiare označené ako požiare triedy A.
  - **Vodné chemické hasiace prístroje** využívajú stlačený vodný roztok alkalických solí a sú zvlášť účinné na horiace tuky a oleje na varenie, ale nie na ropné výrobky. Sú účinné aj pri požiaroch triedy A.
- Penové hasiace prístroje** pri požiaroch triedy A, pri horľavých tekutín (priemyselných mazadiel, palív, náterov) všeobecne známých ako požiare triedy B
- Snehové hasiace prístroje** možno použiť prakticky pri všetkých požiaroch okrem horiaceho plynu. Fungujú na zásade, že oxid uhličitý vytláča kyslík.
- Hasiaca deka** - je praktický hasiaci prostriedok a je ideálna na malý, ohraničený oheň, ktorý môže vzniknúť na kuchynskom sporáku alebo na malej ploche na koberci.

Hasiaci prístroj	Hasiaca látka	Čo môžeme hasiť?	Čo nesmieme hasiť!
vodný	voda	Tuhé látky, ktoré nereagujú s vodou.	Elektrické zariadenia. Horiace kvapaliny. Horčík.
penový	voda, oxid uhličitý	Tuhé a kvapalné látky.	Elektrické zariadenia.
snehový	oxid uhličitý	Všetky skupenstvá horľavín. Elektrické zariadenia.	Požiar alkalických kovov. Práškové látky.
práškový	veľmi jemný prášok: napr. uhličitan sodný	Všetky skupenstvá horľavín. Elektrické zariadenia.	Jemná mechanika a elektronika. Práškové látky.

Typy hasiacich prístrojov

Ich typy a kódovanie farbami podľa BS EN 3 : 1996

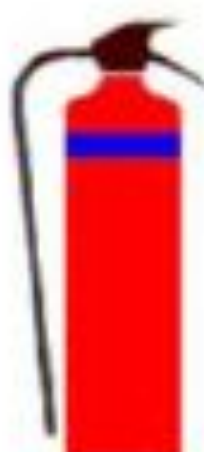
Obsah hasiaceho prístroja je označený farebným pásom na tele prístroja

VODA

Pre požiar dreva,
papieru, textilu a
pevného materiálu

NEPOUŽÍVAJTE na
kvapaliny, elektrický
požiar alebo horiace
kovy

PRÁŠOK

Na požiar kvapalín a
elektrický požiar

NEPOUŽÍVAJTE
na horiace kovy

PENA

Na použitie
kvapalinových požiarov

NEPOUŽÍVAJTE
elektrický požiar
alebo horiace kovy

OXID
UHLIČITÝ

Na požiar kvapalín a
elektrický požiar

NEPOUŽÍVAJTE
na horiace kovy

ODPORÚČANIA AKO SA SPRÁVAŤ PRI POŽIARI

- Zachovať pokoj a nepodliehať panike. Najskôr je nutné chrániť životy a zdravie občanov, až potom majetok.
- Nepokúšajte sa za každú cenu samostatne likvidovať požiar.
- Požiar ohláste hasičom na číslo 150, príp. 112
- Skontrolujte svoje blízke okolie a varujte susedov (najmä deti, staršie a nevládne osoby).
- V zadymenom priestore hrozí intoxikácia splodinami horenia. Držte sa pri zemi a dýchacie cesty si chráňte navlhčenou rúškou z textílie.
- Nenastupujte do výťahu. Výťahová šachta funguje ako komín, najmä pri pivničných požiaroch. Zároveň môže dôjsť k výpadku elektrického prúdu a môžete ostať uväznený vo výťahu.
- Ak je zadymená chodba a schodište ostaňte v byte.
- Horiaci objekt opustite, čo najrýchlejšie a riadte sa pokynmi hasičov.
- Hasičov informujte o osobách, ktoré sa v objekte ešte môžu nachádzať
- Vo výškových budovách je vhodné inštalovať hlásiče požiaru a dymu, ktoré na požiar upozornia akusticky a opticky.

Čo robiť v prípade požiaru

Zachovajte pokoj

Zostaňte v pokoji

Ohláste požiar

Aktivujte požiarne poplach!

Telefón: .....

Kde horí?

Čo horí?

Aký je rozsah požiaru?

Aké sú ďalšie nebezpečenstvá?

Opatrenia pri požiaroch

Varujte ohrozené osoby / aktivujte alarm

Vezmite so sebou bezmocných ľudí

Zatvárajte dvere

Sledujte únikové cesty a požiarne značenia

Nepoužívajte výťah

Prejdite na zberné miesto

Uhasenie požiaru

Použite hasiaci prístroj

Použite hasiacu hadicu

HYGIENA NA PRACOVISKU

Osobná hygiena:

- Zdravotný preukaz mať vždy so sebou
  - Používať pri práci bezpečný odev podľa predpisu - mať so sebou náhradné oblečenie
  - Vlasy mať zopnuté
  - Nenosiť na rukách náramky, prstene, nalakované a dlhé nechty, nenosiť retiazky
  - Ruky a nechty udržiavať čisté, pravidelne podľa potreby si umývame ruky
- Voľný čas počas prevádzky, čašník venuje upratovacím prácam (zmiest' omrvinky, upraviť stôl)

Pracovná hygiena:

- Používať čistý inventár
- Potraviny neberieme do rúk
- Inventára sa nedotýkame na mieste styku s ústami hosťa
- Na leštenie používame horúcu vodu a utierku
- Inventár nepokladáme na podlahu
- Potraviny spadnuté na zem odhadzujeme do odpadu
- Nezávadnosť
- Zásady manipulácie s potravinami
- Skladovanie
- Udržiavanie čistoty a poriadku

